

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfajtájados:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2-3-ig.

Telefon: 14.

Ünnepi beszéd,

melyet a gyergyószentmiklósi örmény templomban az 1928. április 15-én tartott

Görög-emlékünnepeken

mondott el

Dr. Fejér Gerő székesegyházi kanonok.

(Befejező rész.)

S ha most kérditek: ki volt Görög Joachim? Miből táplálkozott lelkének lángja 42 éven át? — erre a most elbeszélte sorstragédia adja meg az egyetlen, igaz feleletet. Görög izig-vérig örmény volt, fájának erőnyeivel és gyengéivel. Keverék nélküli, vérbeli leszármazottja annak a népnek, mely 3000 év alatt két jelszóért áldozott vagyont és életet. Az első másfélezer esztendőben, míg pogány volt, azt vallotta: „Mi a világ nekem, ha nincs hazám!” (Vörösmarty egy hölgy emlékkönyvébe.) Attól a perctől kezdve pedig, hogy keresztény lett, egy legyőzhetetlen eszmével bővítette tovább a költők énekének ezt az imádságos jelmondatát, tulajdon vérével írva a világtörténelem lapjára parancs gyanánt ezt a felkiáltást: Mit ér még a haza is, ha a hit s a becsület elveszett? Pedig van-e a földön drágább valami a hazánál? Hogy is mondja a költő (Pósa):

„Tudjátok-e, mi a haza?

Az a hajlék, hol születünk, hol a dajka általán Dudolgotott dalt felettünk.

Az a templom, Istenháza, hol az ének szárnyain szállt Lelkünk föl a menyországba.

A haza az édes otthon, kéklő hegyek koszorúja, Hol a pásztor furulyáját édesbuzán fújja, fújja.

Délbábos arany róna, hol a szellő messze síkon Sárga kalász ringatója.

Kárpátoknak büszke bérce, az Olt és a Maros tája; Mindnyájunknak szent bölcsője,

Őseinknek pihentető szép virágos temetője.

Mindnyájunknak édes anyja, — hiven ölél kebelére. Erte élünk, ha kell, halunk, áldás minden porszemére!”

No és ha egy népnek még a haza is csak akkor drága, ha azt vallásos hittel, becsülettel szolgálhatja; ha, amikor választani kénytelen e kettő között: hazai földön élni hittagadással, becsületlenül, vagy bolyongni hazátlanul a föld hátán hittel, tiszta öntudattal; ha inkább választja ez utóbbit, sőt a halált is inkább, mint becsületlenség, hittagadás árán az életet: egy ilyen népnek halála nem megsemmisülés, hanem felmagasztalás, megdicsőülés, mely csak pusztá példaként hátrahagyva is, a szétszóró utódoknak szentebb, dicsőbb örökséget jelent, mint bármilyen tejjel-mézszel folyó Kánaán.

Ezen elszánt, halálmegvető népből szakadt ki 700 év előtt, Ani város elpusztulása után, 40.000 család, s orosz, lengyel földön és Moldvában keresett magának új hazát. A Moldvában letelepültek egy része ezelőtt 250 évvel Erdélybe költözött s több százados hányattatás után magtalálta itt az első szabad földet, ahol hite miatt nem kellett többé szenvednie. E bujdosó családokból valók a mi sokat szenvedett őseink is, kik közül sokan porladoznak itt e templom körül. Mi pedig, kik nyelvben, érzelmben egyek lettünk a másfélezer éves székkellyel, mi a 3000 éves történelmi multtal bíró, hajlíthatatlan, keleti törzsnek ideszakadt, törékeny hajtásai, leborulva adunk hálát a Gondviselésnek, hogy hazául adta nekünk ezt a földet viharfelhős égboltjával, kristály vizeivel, sovány barázdáinak barna, de édes kenyérével.

Hálát adunk, ezerszeres hálát, hogy testvérévé tett e derék népnek, melyet erőnyeiben úgy, mint gyarlóságaiban szeretni, melynek sorsában osztozkodni öröm és balszerencse közt, szent és örök hivatásunk marad.

Ennek a hitvallásnak, ennek a fogadalomnak volt legtipikusabb kifejezője és legtermékenyebb megvalósítója — Görög Joachim. Míg lelke egyházáé volt, vére megsemmisült fajaé, addig szíve és ajka mindig a szegény csiki székelysége maradt, mellyel 42 év előtt jegyezte el magát örökre. Ezért, ha kérdezték, — hová szeretne menni innen, — ez volt derűs, de mély értelmű válasza: innen már sehová, csupán a menyországba! Reméljük, hogy ez a vágya is teljesült, vagy legalább is, kegyeletes imádságainkra, mielőbb teljesülni fog!

Az örmény történelem nem ismer becsületlenséget, árulást, csak egyenlenséget, elszántságot, halált. Ez volt Görög Joachimnak is az élete. Szíve vérzett fajaért, idegszájai a székelységért feszültek egész a szétpattanásig. S ha halálakor az erdélyi örménységgel együtt zokogott fel Csik, Gyergyó népe, mint a fejét vesztett család, — most, hogy időben, térben távolabb vagyunk alakjától, s könnyek sem zavarják látásunk tisztaságát; most, mikor nem a lesújtó veszteséget mérlegeljük, hanem a példában rejlő erőt és áldást, mely Görög életéből örökségként maradt reánk, — többé már nem sirunk, nem zugolódunk a sors ellen, hanem áldjuk a Gondviselést, hogy megajándékozott

bennünket Görög Joachim gyönyörű, példás életével. Ilyen élet után nincs helye gyásznak, csak szent hevülésnek, a példán okuló felbuzdulásnak; nincs helye könnynek, csak hálának, hű emlékezésnek a fenkölt alak iránt, aki egy személyben volt elválaszthatatlanul lelkipásztor és társadalmi vezér. A biblia szavaival élve, — ezért nem fog emlékezete soha elenyészni: neve nemzedékről nemzedékre száll s dicséretéről beszél hosszú időn át a gyülekezet! Igen, beszélni fog, mert az ilyen emlékezet túl éli a márványba vésett nevet. Hiszen örök igazság az, mit a költő mond:

„Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dus élte kincsét, ámbár napja mul, —
Hanem lerázván, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul;
Mely fennmarad s nőttön nő tiszta fénye,
Amint időben, térben távozik;
Melyhez feltekint az utód erőnye:
Óhajt, remél, hisz és imádkozik.”

Légy üdvözölve drága lélek! Gránitba véssessék neved, hogy ha majd az unokák szíve is porladozni kezd, emlékedet akkor se kezdhesse ki az idő! Légy üdvözölve e helyről az én ajkam által hived nevében, kiknek annyi lelki örömet, gyönyörűséget, vigaszt nyújtottál mezajkad igéivel! Ave pia anima! Üdvözlégy hű szolgálja az Urnak, tántoríthatatlan őre a nyájnak! Imádkozó ajkunkról ne tűnjék el neved soha; Csik, Gyergyó medencéi felett áldólag lebegjen szellemed időtlen-időig!

A helyi Kath. Népszövetség

f. hó 22-ikén délután tartotta meg havi rendes gyűlését a központi elemi iskola nagytermében.

A gyűlés iránt az eddiginél nagyobb érdeklődés nyilvánult meg, azonban még korántsem tartunk ott, amilyen érdeklődést kellene hogy kiváltson nálunk, egy tízezer lakóju városban egy ilyen áldásos működést kifejtő egyesület. Reményünk azonban nem veszett el, hiszen lehetetlennek kell tartanunk, hogy süket fülekkel és behuny szemekkel haladjunk el emellett az egyesület előtt.

A gyűlést Szabó György apátplebános, egyházi elnök nyitotta meg, mely után dr. Csiky János orvos tartotta meg szakszerű, de az egyszerű nép felfogó képességének is teljesen megfelelő nyelven előadását az alkohol pusztító hatásairól. Szemléltető képen mutatta be romboló hatását az egyénre, a családra és a társadalomra s a közönség elszörcsnyülködve hallgatta a felsorolt példákat az alkoholista ember életéből.

Különösen kiemelte, hogy azon a vidéken vagy országban, ahol erős alkoholfogyasztás van, az alkoholfogyasztással egyenlő arányban pusztít a tudóvész, az emberiség második rettenetes betegsége és az elmebaj, melyet az alkoholista egyének legnagyobb százalékánál kivált az alkoholizmus.

Dr. Csiby Andor egyes társadalmi jelenségekre mutatott rá, melyek a nép tisztánlátását elhomályosító, ítélőképességét megtévesztve helytelen fogalmakat alkotnak maguknak emberekről és azok működéséről.

Dr. Csiby előadását az váltotta ki, hogy

úgy ő, mint több társa, kik ilyen gyűléseken a székelység gazdasági és általános visszaeséséről és ennek okairól tartottak előadást, névtelen leveleket kapnak, azzal vádolva meg őket a névtelen levélíró, hogy mikor ők a székelység erkölcsi visszaeséséről beszélnek, csak kárukát okozzák népüknek, mert hiszen „nem jó kutya az, amelyik a saját vackát megugatja.”

„Igen, százszor és ezerszer is megugatam a vackomat, — mondta dr. Csiby — mert szeretem a fajtámat és azt akarom, hogy ez a vackok tiszta és hibátlan legyen. Épen azért helytelenül cselekednek azok, akik népük hibáit elhallgatják ahelyett, hogy azokat feltárva, azok kiküszöbölésére törekednének. A népnek tehát azok az igazi vezetői, akik megmondják neki a szintiszta igazságot még akkor is, ha úgy fáj az neki.

Tévesen itélik meg tehát az emberek is vezetőiket, mikor olyanokban látják megmentőiket, akik tele torokkal, mellveregetésekkel beszélnek nép- és fajmentésről, de mikor leszálltak a pódiumról, már megszűntek népükkel foglalkozni s további munkájuk egyenlő a semmivel.

Látunk embereket, akik mindenütt az első helyen vannak, akik úgy gondolják, hogy monopolizálják a vezetőséget, akik úgy tekintik az elsőbbséget, mint apáról fiúra, családról-családra szálló örökséget anélkül, hogy erre meglenne az erkölcsi jogcímük.

S ezekkel szemben látunk embereket, akik esendben, láthatatlanul és önzetlenül dolgoznak népük sorsának jobbrafordításán, akiknek észre,

vétlenül élvezük munkásságuk áldásttermő gyümölcsét. S mégis legtöbbször ezeknek csak a megnemértés, a vádaskodás jut ki osztályrészülük.

S melyik e két fajta ember között a nép igazi vezetője? — kérdi dr. Csiby.

Ilyen téves felfogást tapasztalhatunk a népnél a tekintetben is, mikor minden nem várt nyomorúsáért, vagy rosszért az „urakat” okolja. „Urak” pedig a nép a „nadrágosokat” tartja.

Eltekintve attól, — mondja dr. Csiby — hogy itt a Székelyföldön mindnyájan, akik nadrágot viselünk. kilencvenkilenc százalékban harisnyás székelyeknek vagyunk a leszármazottjai, téves a nép felfogása, mikor az uri mivoltot a nadrágviseléssel hozza összefüggésbe, mert soh'sem az az ur, aki nadrágot visel, hanem az, aki lelkében nemes, lelkében „ur”. Sokszor egy-egy harisnyában, vagy szöttes szoknyában több uriság van, mint száz nadrágosban és kalaposban.

Dr. Csiby előadásához Balázs Sándor tanító szolt hozzá, mindenben helyeselve dr. Csiby megállapításait s egyuttal kihangsúlyozva, hogy azért, ha netalán fáj is sokaknak a pusztaság meztelen kimondása és ha „nadrágos” vezetői sokszor képtelenek is mindenben a nép kívánságát teljesíteni, ne lássák ezért bennük ellenségeiket, hanem épen ellenkezőleg, legyenek segítségükre, hogy őszinte jó szándékaikat megvalósíthassák.

Dr. Bartos Gyula népszövetségi világi elnök a Kath. Népszövetség nemes feladatairól szól, — többek között egy alkalmas jogvédő iroda felállításáról, mely szép feladatokat csakis úgy tudja a Szövetség megvalósítani, hogyha a nép minél számosabban sorakozik zászlója alá s bármilyen szerény anyagi támogatásával lehetővé teszi, hogy a Szövetség a népet magasabb erkölcsű ujságokkal, naptárakkal és látható jelvénnel lássa el.

E cél hathatósabb elérhetése végett bejelenti, hogy legközelebb a Kath. Népszövetség új szervezési nagygyűlést fog tartani, melyre már most felhívja mindenki figyelmét.

Lássa be a nép, hogy azáltal, ha erősíti a Népszövetséget, magát erősíti, mivel az a pár lej anyagi hozzájárulás bőségesen megtérül a Népszövetségnek mindenre kiterjedő erkölcsi, talán anyagi támogatásában is.

Dr. Bartos buzdító szavai után Szabó György apát ur megköszönve a megjelentek fokozott figyelmét, a gyűlést bezárta.

STEINHARDT,

a humor nagymestere egyetlen estjét május 1-én, kedden tartja az Urániában.

Koporsónál.

Mihály Lajos orvostanhallgató, Mihály István kilyénfalvi kántor és Mihály Istvánné szárhegyi tanítónő nagy reményekre jogosított fia, 20 éves korában, folyó hó 19-én hosszas betegség után meghalt. Temetése folyó hó 21-én volt nagy részvéttel. Az impozáns nagy tömegben szép számmal volt képviselve a vidék, főleg Gyergyószentmiklós vette ki részét tekintélyes számmal. A temetési szertartást fényes papi segédlettel dr. Péterffy Lőrinc kerületi esperes végezte. Angi elnök és P. Kristó M. karnagy vezetésével megjelent a szárhegyi dalárda is és úgy a ravatalnál, mint a sirnál egy-egy énekkel bucsúztatta el a halottat, mintegy dokumentálásul annak, hogy a két évtizeden át eredményes munkát végző „Tanító-párnak” — mélyszégyenében osztozni akarnak.

Ime, ha a változott viszonyok, az idők mostohasága miatt szükössé, barnává kezd válni a „tanító kenyér”, megnehezédvén az élet, elapadván a „lehetőségek”, még nem is oly régen, ha nem is gazdagon, bőségesen csörgedező forrása... azoknak gyászában, örömben, akik két generáció nevelésének nemes, farsággal tele, idegölő, de valójában szép munkájából (melyet csak az anyai munka mulhat fölül) kivették részüket, a szülők, a tanítványok a részvét legnemesebb döbbenetével sietnek az

oly sok boldogságot magába záró koporsóhoz; a hála, a tisztelet érzetének legkifejezőbb jelenetéhez... Szívet rázó, de egyben fonséges jelenet ez! A viszonyok változhatnak, de a nemes szívek összedobbanása mindig ugyanaz marad. Mi adja éppen a csapásban, a halálban ezt a szimbólikus erőt? A hit, a remény, hogy „Feltámadunk” — igen, feltámadunk, de vigyázzunk, mert az irás azt mondja, nem mindnyájan üdvözülünk!!

Mihály Lajos! Te rád nem vonatkoznak ez utolsó sorok, mert Te, aki szerényen éltél és nemesen meghaltál... nemesak hogy feltámadsz, de üdvözülni is fogsz!

Angi Balázs.

Egyesülésben van az erő.

Régi mondás, igaz mondás. Viharos századokon keresztül leszárt arany mondás. Ha ezt tartottuk volna szem előtt, nem siratnánk ma elmúlt intézményeket, ha nem felejtettük volna el annyiszor ezt az elvet, nem volnának a társadalomnak förtelmes korrupciói, őseink által vérrel megalapított kulturális és szociális alapítványaink fölött ma nem suhognának az enyészet sötét szárnyai. Nap nap után lehet hallani társadalmi széthúzásokat, az ujságok hasábjairól intézmények bukásai sirnak felénk s a társadalom nyomorából fonnyadt, sápadt, élet zérétől megfosztott arcok meredeznek felénk mint szimbolumai annak a nemtelen tévedésnek, amely őseink által kitermelt színigazságokat igyekszik halomra dönteni.

Ez ellen küzd páratlan kitartással a ditrói Ipartestület. Példaképnek szeretném állítani ezt a testületet, amely az 1884. évi XVII. törvény-cikk 122. §-a értelmében a céhrendszerből az 1884. évben alapszabályos ipartestületté alakult át. Evtizedeken keresztül vezette az a nemes cél, amelyet maga elé tűzött. Hovatovább erősödött, fejlődött, úgy hogy ma tagjainak száma elérte a 250-et. Régi elnökei közül kivált Mezey István, Orosz Mihály, Ávéd Joachim, Mezey Ferenc.

Ez volt régen. És ma? Ma bizony az ipartestületek között az első közt áll. A jelenlegi vezetőség, Strasszer Jenő pénztárnok, Nagy Sándor jegyző, Bácskay Szilveszter alelnök, élükön az ősz Császár István elnökkel, aki mindnyájunk Pista bácsija, megfeszített erővel dolgozik egy saját székház építéséért. A háboru után keservesen összegyűjtött vagyonkájukat az eszük és kezük munkájával igyekeznek gyarapítani, hogy azon a szép belsőségen, melyet 130.000 lejért vásároltak, nemsokára egy büszke kőépület emelkedjen, hatalmas méretű szinpadal, diszteremmel, vendéglővel, táncteremmel, szórakozásra alkalmas helyiségekkel.

Az erre szükséges összeg előteremtése céljából f. hó 21-én este műsorral egybekötött táncestélyt rendezett. A megnyitóbeszédet László István mondta, aki tartalmasan, melegen beszélt az egyesületek céljairól. A „Ditrói Ipartestületi Dalkör” több énekszámval működött közre, mint pl. a román himnusz, Tavaszkor, Madár fiaihoz. Himnusz az éjhez, Eredeti székely dalok. Szavalt meglepő rutinnal Józsa Matyi. Az egész közönség óhaját tolmácsolom, amikor azt mondom: szerelnők, ha a szimpatikus előadó többször lepne meg bennünket egy-egy ilyen szavallattal. „Alku” dalos jelenetet tőlük telhetleg igyekeztek színre hozni Gézy Ferenc, ifj. Bajkó Károly, Nagy György, Fülöp Rózsika, Zöld Amália. A műsort dr. Ferenczy Zsigmond, az Országos Dalosszövetség alelnöke nagy szónoki erővel előadott beszéde fejezte be. A konferenciáé szerepét a kis Szathmáry Ióó töltötte be, aki szellemes ötleteivel mulattatta a közönséget.

Az elért eredmény miatt nagy köszönet illeti meg Cotta Salamon főszolgabíró urat, aki jó szívével, nemes emberszeretetével, önzetlenségével pártolja azt az egyesületet, amelynek jelígeje, hogy „Egyesülésben van az erő”!

Ifj. Vadász József.

Aragonit disztárgyak

Sándory könyvkereskedésben.

HIREK.

Vendégeink után üdvözlést intünk.

Vendégeink voltak, kedvesek, szeretettel vartak, fogadtak. A Ma Erdélye legnagyobb nevei, Elek apó, az ifjú ősz mesélő, Szentimrei Jenő, a holnapot énekelő költő, Tamási Aron, az új erdélyi magyar irodalom legfajsúlyosabb reprezentánsa, Ferenczy Zsizi, Bartók és Kodály zsenijének első interpretálója, György Dénes, ujszavú versek megértő előadója.

Itt voltak. Megmutatták művészetüket, megcsodáltuk őket s szívünkbe zártuk.

Beszámolót nem írunk az estéről, bírálatot nem gyakorolhatunk munkájukról. Ezek az emberek ma Gyergyóban kritikán felül állanak.

Csak annyit mondunk, hogy itt voltak, szeretők őket s ők szerettek bennünket.

Amikor elmentek, magukkal vitték, e felejtetetlen estéért, cserébe, szívünk egy darabját, hozzá voltak növe erősen.

Bár úgy lenne, hogy a szív elvitt része visszavágygna mindig árván maradt feléhez s visszahozná megint azt, aki elvitte.

— A Magyar Párt gyergyói intézőbizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a tagozat községi szerveit újra szervezi. Ebből a célból a községeken pártgyűléseket fog tartani, mely gyűléseken a központ kiküldöttjeivel fog résztvenni. A vármegyei prefektus urtól a napokban érkezett le a gyűlések megtarthatására vonatkozó engedély, így az ujrászervezésnek nem áll semmi sem útjában. A tagozat vezetősége a gyűléseket minél hamarabb óhajta megtartani s már most kéri a községi vezetőségeket, hogy a gyűléseket kellően készítsék elő, hogy azokon népünk minél nagyobb számban vehessen részt. A gyűlések idejéről a vezetőség idejében értesíteni fogja a vidéket.

— A Missziótársulat közgyűlése. A gyergyószentmiklósi Katolikus Misziótársulat vasárnap, e hónap 29-én délután 4 órakor a Fogarassy-leánynevelő intézet dísztermében tartja évi rendes közgyűlést, melyre úgy tagjait, mint a humanus intézményért érdeklődőket ezuton is meghívja és szívesen látja.

— Ujabb köszönet. A csikszeredai műkedvelők ismételt köszönetüket küldik városunk lelkes társadalmának a szíves, meleg fogadtatásért, melyet mi is a legszívesebben viszonzunk a sikerült, élvezetes estéért ujjólag. Nem mulaszthatjuk el egyben regisztrálni, hogy a hálás köszönet a csiki testvérek részéről a legünnepelesebb formában, a színelőadás megkezdése előtt, a társaság illusztris vezére: Fejér Sándor ny. alispán egyszerű, meleg, szép megnyitó beszédében, egyszer már megtörtént, aki, mint az ottani Kath. Népszövetség elnöke és hitközségi főgondnok, a derék, agilis Merza István esperes-plebánossal együtt a jelzett alkalommal városunkat szerencsétlítették. A szép sikerű előadás a szeredai parochia javára, a Kath. Népszövetség égisze alatt történt, ami jövőre kövétésreméltó például fog szolgálni a többi népszövetségi tagozatok számára is.

— A Róm. Kath. Népszövetség szárhegyi szervezete f. hó 29-én este 8 órai kezdettel a Márdirosz-féle teremben műsoros estélyt rendez, amelyre katolikus szeretettel a szomszéd testvéreinket is örömmel fogadjuk. Műsor: 1. Énekel a gyergyószentmiklósi polg. leányiskola énekkara. 2. Szavall Csörgő Annuska IV. polg. növendék. 3. Komámasszonyok, vigjáték, előadja a Népszövetség ifjúsági szakosztálya. 4. Vonósnégyes, dr. Lázár Péter és társai. 5. Melodráma, előadja Vormair Matyó. 6. Énekel Ágoston Ágostonné urasszony. 7. Praxi kalandja, Ferenczy István és Rezső. 8. Ünnepi beszéd dr. Gaal Alajos orvostól. 9. Énekel a gyergyószentmiklósi polg. leányiskola énekkara. 10. Az utak vége, vallásos színmű, előadja a Népszövetség szakosztálya. 10. Népszövetségi himnusz. 12. Elnöki záró.

— **Iskolai ünnepély.** A ditrói róm. kath. polgári iskola f. hó 28-án este fél 9 órakor műsoros iskolai ünnepélyt rendez, amelyre a tanúgy barátait ez uton is meghívja a rendezőség. Műsor: Prolog: Vadász József tanár. 2. „Tráiasca Regele.” Éneklí a polg. isk. ifjusági énekkara Vadász József énektanító vezetése mellett. 3. Hófehérke c. ifjusági szindarab 5 felvonásban, előadják az intézet növendékei. 4. „Gerencséri utca.” Népdal, éneklí az intézet énekkara. 5. „Egy csésze kávé.” 1 felv. bohózat. Előadják az intézet leánynövendékei. 6. Ének-duett. Lai-ber Irénke és Hompoth Bálint I. oszt. növendékek. 7. Tánc. László Iduska és Fülöp István növendékek. 8. Liliomfi c. 1 felv. vígjáték. Előadják az intézet növendékei. 9. Népdalok Sztojanovits Jenőtől. Éneklí az intézet vegyeskara. Beléptidij tetszés szerint.

— **A közönség kényelmére** a Ben-Hur-t, ezt az egyedülálló kolosszális filmet 3 nap vetíti az Urania, kedden, szerdán és csütörtökön. Kedden, szerdán és csütörtökön délután 3 órai kezdettel. Jegyek már most előre válthatók.

— **Gyergyó Svájból kap bikákat** Vogel Jakab vármegyei főállatorvos e hónap 20-án Svájbba utazott, hogy Gyergyó részére ott vásároljon bikákat. Reméljük, hogy e kiváló szakember útja a gyergyói szarvasmarhatenyésztésben öröndetes fejlődést fog maga után vonni. A főállatorvos jövő hónap 15-én érkezik haza.

— **A temetkezési segélyegylet tagjaihoz.** Szócs Albert cipészmeister, gyergyószentmiklósi lakos, a segélyegylet tagja ápr. 25-én elhalálozott. A segélyegylet felhívja tagjait, hogy a halálozást után esedékes 15 lejnyi járulékot a segélyegylet pénztárosánál, Berkovits Lázárnál fizesék be.

— **Vesztett macska.** Kedden, e hónap 24-én Burián Istvánné Kádár Karolát macskája megharapta s a majorság közül is többet megmárt. Miután Fülöp József állatorvos a macskán a veszettséget megállapította, Buriánnét a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították, a szárnyasokat pedig elpusztították. A veszettségi esetre való tekintettel a hatóság 90 napra terjedő ebzárlatot rendelt el.

— **Tűz.** 25-én reggel Jakab Andrásnál a szárhegyí uton tűz ütött ki. Egy csűr égett le. A tűzoltóság idejében észre vette a veszedelmet és a közvetlen mellette levő házat megmentette.

Toplicai hírek.

— **A városi tanács** egyik határozatával a huzamosabb idő óta szolgáló és kellő jártassággal bíró s az adminisztrációhoz mindenben értő tisztviselőinek egyik részét csak ideiglenesen hajlandó hivatalukban meghagyni. A mostan bekerült tisztviselők véglegesítették. A kipróbált s mindenkor hivatásuknak magaslatán álló tisztviselők pontosságukkal már eddig is derekasan állották meg helyüket s mégis nem részesültek abban a szerencsében, hogy véglegesítenek. Magasabb kvalifikáció itt nem érdem, csak elemi iskolai végzettség. Az ideiglenes tisztviselők között van Szimedre János Jenő városi ellenőr, Voda Pantilion pénztárnok és Molnár Ferenc városi mérnök.

— **A helybeli állami postafőnök** házat vásárolt a Borszéki-ut utcájában s a postahivatalt május 1-ével oda költözteti. A javítási és berendezési, valamint a szerelési munkálatok folyamatban vannak.

— **Az erdőbe kitett kislányka.** Egy négy éves kislánykát, miután a férj a feleségével összeszólalkozott, édesatyja Galócásról, ahol lakik, levezte a Bánffy-fürdő telepére és ott a fenyves erdő sűrűjében egyedül hagyta azzal a vigasztalással, hogy majd utánna jön estefelé. Estére hiába várta a kislányka szívtelen édesatyját, nem ment utánna. A magányban félelem szállta meg s a sötétben szívszaggyatva kezdett sirni. A sirásra Fábiánné figyelmes lett, a fürdőgondozó felesége és felkereste a sűrű erdőben a jajveszékelt leánykát. Kézenfogva vezette a városi rendőrségre. Utközben kérte a csöppség, hogy ne vigye sehová őt, szívesen a jó néninél marad. Pinteá rendőr helyetteskapitány átvette a leánykát és szívtelen szülőinek visszaadta.

KÖZGAZDASÁG.

A helyi bankok értekezlete.

E hó 22-én érkezett városunkba C. Radulescu ur, a Banca Naționala marosvásárhelyi fióktintézetének főnöke, aki a helyi pénzintézetek vezetőit értekezletre hívta össze.

Már hónapokkal ezelőtt ismeretes volt az az akció, amit a Banca Naționala beindított a kamatlábak szabályozása tekintetében. Ez azonban nem járt a várt eredménnyel, miután a Banca Naționala nem sietett olyan mértékben a pénzintézetek segítségére, hogy módjukban legyen a már általuk is nagyon óhajtott kamatredukciót keresztülvinni.

Az értekezleten, melyen a helyi bankvezetők mindannyian résztvettek, kifejezésre juttatták az intézetek vezetői azt az álláspontjukat, hogy a legteljesebb mértékben azonosítják magukat avval a felfogással, hogy a kamatlábakat további lényeges leszállítással mérsékelni kell, azonban szükséges ennek sikeres megoldása érdekében a Nemzeti Bank hathatós támogatása és pedig jelentős hitelnyújtás formájában. A helyi intézetek már a közel multban is, minden támogatás nélkül, a helyi viszonyok és az intézetek lehetőségeinek arányában, lényegesen leszállították az indokolatlanul magas betéti kamatozat, természetesen ennek megfelelően redukálták a kihelyezési kamattételeket is. Annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a pénzügyi helyzet javulással, de különösen a stabilizáció keresztülvitele után, módjukban lesz további jelentős kamattleszállításokat eszközölni.

Radulescu ur kilátásba helyezte, miszerint a Banca Naționala a gyergyószentmiklósi intézeteknek is a megfelelő visszleszámlítási hitelt nyújtani fogja és felhívta az intézetek vezetőit, hogy erre vonatkozó kérésüket a marosvásárhelyi fióktintézethez juttassák el.

Értesülésünk szerint mindkét helyi önálló intézet ennek megfelelően kéréssel fog a Banca Naționalához fordulni. Remélni szeretnénk az akció sikerében, mely eredmény esetén lényegesen könnyebbülést jelentene. Sajnos, nem tudunk optimisták lenni, mert a Banca Naționala eddigi magatartása a jó szándékot nem igazolta. Igéretet eddig is nagyon sokat kaptak az intézetek, ebből azonban sajnos, nem lehet a kamatozat leszállítani.

Az Erdélyi Bankszindikátus igazgatósági ülése.

Folyó hó 27-én (pénteken) d. u. Kolozsvárt a Mezőgazdasági Bank helyiségében igazgatósági ülést tart a Bankszindikátus. Az ülésen, mely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, nagyon fontos aktuális kérdések képezik megbeszélés és megvitatás tárgyát. A gyergyói intézetek mindanyian képviseltetni fogják magukat.

Ez alkalommal annak a szerény nézetünknek adunk kifejezést, miszerint épen ideje volna, ha a Szindikátus komolyabb érdeklődést tanusítana a Székelyföld pénzügyi és gazdasági helyzete iránt és behatódobban foglalkozna pénzintézeteink helyzetével és viszonyaival.

Kedden, szerdán és csütörtökön

BEN-HUR.

Egy megbízható hozománybiztosító társaság.

A napi sajtóban nap-nap után olvashatunk olyan figyelmeztető közleményeket, amelyek bizonyos óvatosságra intik a közönséget, az utóbbi időben gomba módra elszaporodott s különböző címen alakult biztosító társaságok ellen. Ezek a kiházasító, halálesetre és temetkezési segélyekre alapult társaságok, nagy hangú ígérekkel és még nagyobb reklámmal, sippal-dobbal hívják fel a közönség figyelmét azokra az ígérekre, amelyeket egy rendes, szolid üzleti alapon működő társaság képtelen beváltani.

Éppen ezért öröndetesebb, ha fehér hollóként olyan biztosító társaságról hallunk hírt, amely nem az ígérekre, de a vállalt kötelezett-

ségek száz százalékos beváltására alapozza egész üzletmenetét.

Ilyen cég a Viitorul erdélyi biztosító társaság, kölcsönösségen alapuló hozománybiztosításokra fogad el megállapodásokat, olyan feltételek mellett, mellyel az altruista módon több évtized óta működő és Magyarországon még most is működő első leánykiházasító egylet feltételeivel azonosak.

A társaság éppen olyan formák betartásával lett megalakítva, mint egy általános biztosító részvénytársaság a cluji Ipar és Kereskedelmi kamara ajánlata alapján és a cluji törvénszéken rendesen bejegyeztetett, miután a törvény által kívánt garanciát deponálta.

A társaság minden befolyó díjat tartalékol, miután csak a legszükségesebb és minimális adminisztrációs kiadásokat vonja le ezekből.

A házassági hozzájárulások $\frac{2}{3}$ része a hozományi összegek kifizetésére használtatnak fel, $\frac{1}{3}$ része pedig a tartalékalaphoz csatoltatik.

A Viitorul feltétlenül szolid, megbízható vállalat és mint ilyet, olvasóink figyelmébe ajánljuk. Részletes felvilágosítással a társaság kolozsvári központja (Str. Memorandului 4) szolgál.

Az Uránia mozgósínház hírei.

28-án és 29-én, szombaton és vasárnap

Rókaút.

Sudermann világhírű regényének filmváltozata, éneketételekkel, templomi és gyermek kórossal. Egy szenzációs eseménye mozinknak a szerelem és hűség himnusza, a Napoleon utáni francia-német összeütközéseknek fasci-náló realizálása.

Jack Trevort és Lissi Arnalt a művészi hatást teljessé teszik.

Május 1-én, 2-án és 3-án, kedden, szerdán és csütörtökön, továbbá:

kedden

szerdán és csütörtökön d. u. 3 órai kezdettel

Ben-Hur.

Vidékieknek helyeiket már most előjegyezzük.

5-én és 6-án, szombaton és vasárnap

Fekete sas.

Rudolf Valentino és Bánky Vilma nagy filmje, mely az ismeretlen magyar művésznőt a világsikerhez juttatta.

SPORT.

A magyarok legyőzték a cseheket. Tizedszer találkozott ezuttal a két ország csapata. Igen erős küzdelem után a sokkal nagyobb lendülettel játszó magyar csapat 2:0 arányban győzte le a cseh válogatottat. Több mint 50 ezer ember nézte végig a mindvégig izgalmas mérkőzést. A magyarok annál inkább örülhetnek győzelmüknek, mert ennek a révén ők állanak legjobban az Európa kupa-mérkőzésekben.

Brünn. Budapest boxcsapata 10:6 arányban győzte le a morva válogatott csapatot.

Budapest. Az olimpiai tör próbaversenyt Rozgonyi György dr. nyerte meg.

Magyar ping-pongozók szenzációs győzelmei Angliában. A világhírű magyar ping-pong csapatot Anglia fényes fogadtatásban részesítette. Szereplésük teljesen megfelelt a várakozásnak, amennyiben London csapatát 15:5, Manchester csapatát 15:1 és Yorkshire csapatát 16:0 arányban győzték le.

Sulyos botrányba fulladt Erdély válogatott csapata—Juventus mérkőzés Bukarestben. A román—bulgár mérkőzésre kiválogatott erdélyi csapat a bulgár földrengés miatt nem utazhatott el Szófiába s így hétfőn Bukarest legjobb csapata: a Juventus ellen játszott. A II. félidőben azonban annyira eldurvult a játék, hogy a Juventus emberei rárontottak az erdélyi fiukra s botrányos verekedés támadt, amiből a két pártra oszlott közönség is alaposan kivette a részét. Igen sajnálatos dolog, hogy Erdély és az Ókirályság fiai között még a sportban is ilyen helyzeteket provokáló sajnálatos ellentétek állanak fenn.

Helyi sporthírek. László Antal városi főmérnök vezetése mellett már javában folynak a III. tennispálya építésének munkálatai s ha az idő kedvez, rövidesen át is adják rendeltetésének. Nagy pályaaavató ünnepséget tervez ez alkalomra a vezetőség házi versennyel összekötve s ezért igen kíváncsot volna, ha a tagok sokkal intenzívebben treniroznának.

Politia Oraşului Ghergheni.

Hirdetmény.

A városunkban esetleges előforduló lopások és betörések megakadályozása végett és tekintettel azon körülményekre, hogy sem a háztulajdonosok, sem pedig a bérlők nem fordítanak elegendő figyelmet a kapu zárására, s így alkalmazottakat sem utasítják a kapu rendes időben való bezárására, elrendeljük: Minden kapu nyáron 10 órakor, télen pedig 9 órakor zárandó. — (Nyáriszak május 1—október 31-ig; téliszak november 1—április 30-ig).

Az 1876. évi XIII. F. sz. 108. §. értelmében a gazda beleegyezése nélkül a cselédnek nem szabad eltávozni avagy látogatásokat fogadni.

Ennek alapján felhívjuk az összes cseléd-tartó polgárság figyelmét, hogy szolgálatukban levő cselédek szigorúan figyelmeztessék arra, hogy a fent megállapított órán túl, vagyis a kapu bezárása után a gazda engedélye nélkül nem szabad a városba eltávozni, avagy az utcákon és kapuk bejáratánál tartózkodni.

Azon cseléd, ki a fent megállapított órán túl, az utcán fog találtatni, köteles bármelyik rendőrségi közeg előtt a gazda által kiállított távozási engedéllyel magát igazolni.

Tekintettel arra, hogy nem egyszer történt, hogy a betörés és lopásoknál ilyen egyének segédkezet nyújtottak, figyelmük felhívandó arra is, hogy mindazon alkalmazott (cseléd), ki ezen törvény rendelkezéseit át fogja hágni; továbbá, ha be fog bizonyulni, hogy a kapu rossz szándékkal vagy gonosztevőkkel egyetértve lett nyitva hagyva, az esetleges felmerülő károkért is felelőssé lesz téve.

Politai: **Rosa ss.** Director: **Pop Baldi ss.**

Egy szakképzett kereskedőt,

ki megfelelő kaucióval rendelkezik, szárhegyi flóküzetünk vezetéséhez felvesszünk.

Lázár Fivérek Ghergheni.

Hirdetmény.

Tekintettel, hogy az utóbbi időben a város területén a kutyák között nagy mértékben elterjedt a veszettség, tudomásvétel végett közöljük, a mai napi hatállyal **90 napos ebzárlatot** rendeltünk el a következő szabályok betartásával.

1. Az összes kutyák éjjel-nappal megkötve tartandók. Utcára szabadon kiengedni őket semmiféle körülmények között nem szabad. Kivételt képez csak azon eset, midőn gazdája szájkosárral látja el és pórázon vezeti.

2. Az utcán szabadon talált kutyákat azonnal elfogják és elpusztítják.

3. Az ezen rendelet ellen vétő tulajdonosok az 1888 évi VII. t. c. 161., 153. és 154. §-ok értelmében 3000 lejig terjedő pénzbüntetéssel és 30 napi elzárással lesznek büntetve.

Ghergheni, 1928. április 25.

Politai, Director,
ss. **Rosa.** ss. **Pop Baldi.**

Óráat javít

szakértelemmel és jutányosan

Stein Salamon

órás és ékszerész (postával szemben)
Szemüvegek orvosi rendelésre.

Nr. 676/1928. adm.

Publicaţiune.

Primăria comunei urbane Ghergheni, aduce la cunoştinţa generală, că imobilele comunei lişirate mai jos, se vor da în arândă pe timpul de 1 an, adecă până la 1 Aprilie 1929, inclusiv, prin licitaţie publică, care va avea loc în ziua de 30 Aprilie 1928 la această primărie.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în registratura Primăriei, între orele oficiale.

Vadiul este 15% al preţului de strigare al imobilului.

Arendarea imobilelor se vor face verbal, sau cu oferte inchise. Nu pot lua parte la licitaţie arendaţii, cari au arendat imobile în anii precedenţi şi cari arenzile nu le-a achitat, numai atunci, dacă cu ocaziunea acestei licitaţii, vor achita restanţele în intregime.

Imobilele cari vor fi arendate:

	Preţul de strigare
1. Fânaţul din Putna lui Benedek Alexandru	Lei 2100
2. Fânaţul din Putna lui Kónya Stefan	" 170
3. " " " Benedek Iosif	" 12800
4. Fânaţul din grădina din faţa Spitalului public	" 820
5. Pășunea din Meggyessark	" 305
6. " aflătoare lângă păraul Kisgyörgy	" 715
7. Pășunea din Mogyorósbükk	" 405
8. " de lângă păraul Nagy György	" 110
9. " numită Magyarósbükk	"

Ghergheni, la 10 Aprilie 1928.

Primar, Șef de serviciu,
Dr. Benke. **Gociman.**

Kiültetésre alkalmas fenyőcsemeték nagyobb mennyiségben kaphatók ifj. Puskás Samunál Gyergyóremetén.

Sz.: 30—928.

Meghívó.

A Borszéki Közbirtokosság 1928. május 3-án d. u. 2 órától kezdődőleg Ditró község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre az érdekeltek birtokosok meghívattak azzal, hogy tekintet nélkül a megjelentek számarányára, jogosítva lesz a közgyűlés érvényes határozatok hozatalára.

Tárgysorozat:

1. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.

2. Az Ágrár revízió kapcsán Borszék községgel és a borszéki igényjogosultakkal kötött egyezség elfogadása.

3. Gherghiu János alfalvi járási erdőgondnok és Weisz Aurél fürdővállalati igazgató villatelek iránti kérése.

4. Indítványok, melyek alapszabály szerint írásban adandók be.

Ditrău, 1928. április 25.

Czimbalmos,
b. jz.

Puskás,
b. elnök.

Első

16—14

Gyergyói Temetkezési Vállalat

Özv. Szenkovits Jenőné

Arany János-ut 4. szám alatt, a Zárdaival szemben levő utca.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

BOGDÁN

Taxiutó-vállalat Gyergyószentmiklós.

Vállalok 4—4

18 személyes Chevrolet autóbusszal és 4 személyes Chevrolet luxusautóval bármilyen hosszú utat, bármilyen időben a legolcsóbb árban.

Kirándulásokat

Szovatára, Borszékfürdőre és Gyilkostóhoz.
Lakás Nefelejcs-utca 14. Salamon István festő házában.

Ablakok,

ajtók tokokkal és vastraverzek eladók Lazareai-ut 10. sz. alatt.

A ROMFELD-féle sörcsarnokban

frissen csapolt

BÜRGER-SÖR

és izletes 26—7

VILLÁSREGGELI.

Allandó étkezés. Olcsó árak.

Lovak részére istálló.

Szíves pártfogást kér **Kulcsán** kezelő.

Eladó

1 drb 3 éves „Nonius” lipicai fajta barna mén és 1 darab 3 éves barna csikó.

Megtekinthetők:

Kováts Gergely földbirtokosnál
Csikverebesen. (Verebiş állomás.) 2—1

30 év óta fennálló

legmodernebb anyaggal
villamerőre berendezett

Sándory

könyvnyomda és könyvkötészet

elvállal: mindennemű
nyomtatványt a legújabb
nyosabb árszámítás és
legkényesebb ízlést is ki-
elégítő kivitel mellett.

Családi nyomtatványok, gyász-
lapok 2 óra alatt készülnek.

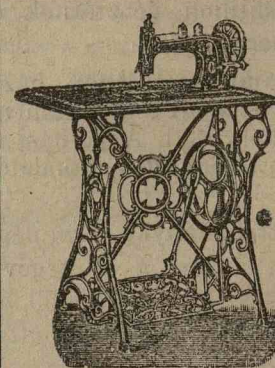
Ne rendelje meg addig
nyomtatványait,
amíg áraján-
latot nem
kér

Sándory Mihály

könyvnyomdájától

Gyergyószentmiklóson.

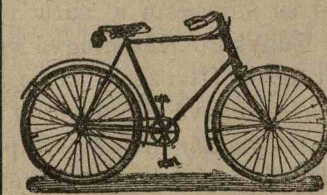
Aragonit-diszmutárgyak,
közigazgatási nyomtatványraktár,
könyv-, papir- és írószerkereskedés.

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Ghergheni, jud. Ciuc.

52—4